

DÉPOT LEGAL

NĂM THỨ 11 - SỐ 1000

15-10-1937

NGÀY THỨ BA, 24 AUGUST 1937

GIA BÁO: MÃI SỐ 0104
Mỗi năm 6300
Trong nước   Sản tháng 3.10
Đo tháng 1.60
PHÁP VÀ THUỘC-MÌA PHÁP
Mỗi năm 7800 Sản tháng 3300
NỘI QUỐC
Mỗi năm 11500 Sản tháng 6300
Hazı báo và đăng quảng cáo
xia trả tiền trước.

TIẾNG-DÂN

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ s thứ BA, thứ NĂM và thứ SÁU

Số 123, đường Đông-Ba, HUẾ

Điện-thoại số 62 — Bánh giày thép: TIENGDAN HUE

Quán - lô
TRẦN-DINH-PHIÊN

Có phòng bị
trước, khởi hoan
sau.

QUỐC - PHÒNG VÀ PHÒNG-THÙ BÔNG-DƯƠNG

Hiện thế giới đã thành ra 2 phe đối lúy với nhau: phải xâm lược thì dùng vũ lực để chiếm đoạt nước người và tim thuộc địa, như Ý, Đức, Nhật v.v.; còn phải kia là hòa bình, lo phòng thủ những thuộc địa và quyền lợi mình đã sáp có, như Anh, Pháp... Ngoài ra, các nước — trừ bắc Nga dò ra —, không thuộc phe này thì thuộc phe kia, không cung ứng giữa chò nhịp coi giờ thả buồm.

Vì hai phe đã thành cảnh tượng đối lập, nên vẫn đề «quân khoách» cùng «quốc phòng» diệp kề với nhau. Chính xứ Đông-duong ta trên nứa thế kỷ, được ăn nupper dưới bóng cờ ba sắc nước Pháp, v.v. công cuộc đối ngoại, đã có chính phủ Bảo hộ đứng ra chủ trương, người Nam tuyet nhiên không biết đến trường hợp ngoại giao là thế nào. Ấy vậy mà nay, nhân tình thế bức xúc; Nhật duong múa nhảy trước mắt, Xiêm lại rinh đòn sau lưng, «nước gần đến chua», khiến cho người Nam không giữ được thái độ «đai diếc» như trước, và trên mặt các báo đã thấy du luon bùn đến vấn đề phòng thủ Đông-duong.

Như ông Babot, chè báo Pháp - Việt tạp chí đã nói: «Đầu sao nữa, là có mặt trời chưa treo ngay trên ái Nam-quan nay mai...». Vì người Nhật có thêm Đông-duong, còn cách một nước Trung-hoa, mà nước Trung-hoa thi quyền lợi các nước ngoài ở đây nhiều, Nhật dẫu mạnh bạo đến đâu cũng chưa có thể mai chiêu vuốt ngang miền đại-lục kia để khuấy rối Đông-duong được.

Còn nước Xiêm thi & gita thuộc địa Anh, Pháp; bản thân nước Xiêm, một nước tàn lụi, không phải là một nước v.v. lực hùng cường, chưa dám công nhiên dùng v.v. lực mình mà thi ngay cái thủ đoạn adoi đất cùi cưa; chẳng qua dya hai người Nhật mà phê lời hăm dọa dè uomin thù.

Vậy, nói phòng thủ Đông-duong, ngày nay chính là lúc còn thi giờ sắp đặt dạ bị, mà các nhà đại ngoại giao, đại chính trị và đại quân lữ Pháp đã lén lút trú hoạch phương pháp để đối phó. Việc quan trọng ấy, người minh là hàng đầu thiêu mòn học ngoại giao và quân sự, biết dàn đến nội thâng, ngoại thê, mà bản suông cho phiếu.

Tuy vậy, việc đối ngoại tuy quyền ở nước Pháp, mà quyền lợi dâng định cả hai dân tộc Pháp - Nam & xứ này không rời ra được. Huống riêng về người Nam ta, đối với công nghiệp tờ tiên gầy dựng, cùng con cháu chôn nhau cát rún ở trên giài đất này, có cái nghĩa vụ tự vệ đất nước, càng nặng nề hơn người Pháp. Vậy hùn sức chung tung với người Pháp, lo phần bảo thủ giải đất ấy, trách nhiệm của người Nam, tướng không lấy cớ gì mà tránh trút; chỉ khô là dời khoa học chiến tranh này, không thể đem hai bàn tay ra mà đương với súng đạn giữa chốn sa trường đầy thời. Vì thế mà trên mặt báo đã có nhiều bạn bè rằng mong cho chính phủ bảo hộ tờ chức và huấn luyện cho người Việt-Nam có đủ đội quân tự vệ. Thuyết ấy cũng không phải là bẩn phiếm.

Riêng phần ký giả, theo thuyết dự phòng trên, xin dẫn (Xem qua trang 2 sốt 4)

TIỀN-UU (dộc-giá)

VĂN-VĂN
Hoa bài thi mừng
TIẾNG-DÂN 10 tuổi

Tháng-8(Août) nay xuat-cát TIENGDAN. Tháng nay mứa 10 tuổi hàn đà qua. Đường ruồi kém cỏi, thương bù vú, Họa hôi thèm thèo, chán nản chờ. Cen-sát còn lo, lo буди trẻ (1). Té phong hót sv, sv chí già (2).

Tai con gánh súng phim-trang bướm, Đường ngắn qua rồi đến giãm xà,

HUYỀN-HUẤN-TRẠI
(Saigon)

Dua chen lảng bao lảm chí người, Bướm trước Trang-bý bắn một người. Bởi kẽ theo người trâm tuồi mệt, Viết không như ý chín phần muối. Sóng dồi thuya chissé chèo ra mệt, Nái lighth lòng cùi sầu vẫn troj. Càng tới càng uối hy vọng lớn, Non sông có lão mồ mai uối.

H. L.
Thơ dỗ thập shu niên
TIẾNG-DÂN

Cung trong lảng bao một vai trò, Bằng dâng mứa sâm tieng nói phò, Kè tuồi dâ lén nón ủm học,

Son minh rành thoát lối nhà nho. Văn minh theo dòi đường khai hóa, Ngôn luận còn ôm mộng tự do. Chubog sớm trống chiêu kêu qui mồi, Kia ai mê giác ngày khô khè?

A-N-DƯƠNG

Trong nái vùa cát tieng chèo dòi, Cậu bé nǚm nay tuổi dâng mứa; May khỏe hiết dì hàn hiết chạy l. Lám phun hay khôc lại hay cười /

CHUYÊN ĐỀ

Những chuyện cát cớ....

Hôm đó lão rết minh có nói cái chuyện ông Nguyễn an Hinh nay vì muốn bảo hộ cho con ta do con ông mà nhà bò trâu mồi Ông trâu cho dân bò nay mà cũng chưa ra mít, làm cho nhà đương cuộc lâm kinh khổ nỗi; thậm chí có người ở trấn Lao vù nói rằng ở trên hành ảnh Nguyễn an Hinh giàn khắp dù cho đùa việc lung lạc.

Đó là một cách báu vật vì không muốn

đó là: Ngày nay chàng là lại thấp mới bắt

dập đất trại bón, là có người trai mới ông

Nguyễn an Hinh, không được ở lại tên

đặng ở là chả được. Mùa chán người này

cũng có quan bộ trong vụ bão La Kalles

với ông Nguyễn an Hinh, Vợ làn Thủ,

Nguyễn vẫn leo...

Người ấy là ông Francis Jourdain, một

nhà điết báo dân Pháp.

Các ông Thủ 200 số dì vừa rời bị lừa

kết án 2 năm là và 5 năm bị bắt

ở đây. Ngày nay chàng là lại thấp mới bắt

dập đất trại bón, là có người trai mới ông

Nguyễn an Hinh, không được ở lại tên

đặng ở là chả được. Mùa chán người này

cũng có quan bộ trong vụ bão La Kalles

với ông Nguyễn an Hinh, Vợ làn Thủ,

Nguyễn vẫn leo...

Ngày 20 Août đã tập tàu SPHINX

tại vịnh Hạ long (Bắc kỳ) qua bên

ky. Số sá dì, toàn là lính lê-dương,

và cả thảy 700 người. (theo FLAM-

BEAU D'ANNAM).

Al cùng biết, trại phi công Tàu

đến bom vào Thượng-hải vừa rồi

người chết vô số, các tò giỏi ngoại

quốc đến tăng binh phòng bia.

Thêm 700 lính
lê-dương qua tò giới
Pháp ở Thượng-hải

Theo tin ở Thượng-hải, hiện
bàu tò giới Pháp ở Thượng-hải đang
sau bảo vệ, Đông-duong phải
phai ra sang.

Ngày 20 Août đã tập tàu SPHINX
tại vịnh Hạ long (Bắc kỳ) qua bên

ky. Số sá dì, toàn là lính lê-dương,

và cả thảy 700 người. (theo FLAM-

BEAU D'ANNAM).

Al cùng biết, trại phi công Tàu

đến bom vào Thượng-hải vừa rồi

người chết vô số, các tò giỏi ngoại

quốc đến tăng binh phòng bia.

Danh kêu giá bạc hả

(1\$ đổi không được 5 quan tiền)

Hiện nay ở các chòi tinh Nghê an,
đồng bạc hả xuong có 5 quan và 4
quan 9. Bồi ba nòi, quan đia
phuong có yết thi, nhưng vò biển
quả; vì bọn nhà giàu cứ giữ tiền
không chịu đòi, thì người có bạc
cũng trả mãi obju. Nhái là bọn
buôn gáu bán bưng, họ đòi mấy
thì thiêp kỵ, không trả, lại
tặng cho đứa bé mấy tát tai, mắng
nhise dà dồn. Trước mắt mọi người
mà còn thè, huống & nhà, đứa bé
khi khô sẽ biết bao...

Cách giáo dục chí dùng ay và
như lối đó, thường thấy trong
nhieu gia đình, mà cũng là từ chí
cháu kẽ tào bạc. Chuyện ấy có thể
tồn tại dà & đời Trung-ek hìn, ché
vào thò kỵ, không thể vậy.

Người ta dà rò cách ép bức ở gia
đình, chí làm cho đứa bé quen thói
kuipp nhuyn, óc nó dàu dòn dì thèi.

Ngày nay, thích hợp nhái là cách
giáo dục cảm hóa.

Món giáo dục cảm hóa, thi hành
với trẻ con, thật không gi' hiệu
nghiem bằng.

Một thầy giáo đương ché làm
khuôn mìn cho trẻ em, hàng ngày
hày dạy lèi khôn là phải, nếu ông

Trong một số « VENDREDI »

& Pháp ra kỵ tháng Mai năm nay, Ông

Edmond Selesinger, nhau cái chéi
của đà bê bị giám ở một ngục tối

ky, viết ra bài Lao ngô trè con
trong gia đình a (Bagne d'enfants...
en famille), vạch cái lối giáo dục
áp phô của đà bê cha anh, và có

đà tám, không phải nói cũng rõ.

Nhưng nhìu đương chéo trách giáo
hóa, ai là người có lè-g moon cho
tiền đà con anh khôn lèn, ché cũng
ngái tôi nghĩa y của minh thò

nào. Thầy giáo phải tự nhận minh
làm cái gươong sống dài cho con
em, làm cho chúng tám phye mới
tò nái là hoàn thiện.

Nói bài «Nhac de chen hea» đảng
T. D, số trước đây (số 1038 ra ngày
29-7-37), xin thuật nách giáo dục cảm
hóa của thành phố Cam-dia bén Áp
đo, một tấm gương rõ rát trong sáng.

Cách dạy dà trè em bùa thánh,
trong quyền «Cam-dia» trè truyền
và một đoạn nái dòn này :

Cam-dia nói :

«Sự giáo-hóa vò tinh-thần (en-
seignement spirituel) của trè con
là một việc khó-nhất, khó-bon ay
giáo-hóa vò thò thát (enseignement physique)
hay giáo-hóa vò tri-thức (enseignement intellectuel) bội

phi. Tôi thật là khí dùng tới các
sách vò vò tinh-thần để giáo-hóa tinh-thần lèm... Lam cho tinh-thần phát
triển, tức là xây dập cho thành

một cái tư cách xứng-dáng, thiệt
hành-huân-dáo theo hoàn-tiến. Cú
xem giáo-hóa vò thò thát, tôi nhớ
layen-tap và thèo hành-huân-hóa

về tri-thức-tung-thò; tôi thi giáo

hóa vò tinh-thần, & trèng-gian-cang
còn có luyện-tập như tay, Hà
muôn-thiet hành-một phương

pháp như thò, phai nhái noi
phuk-hanh-vò-tu-cach-thay-giò.
Như như tài là trè nái

tết, tất-nhiên không thể nái
lamin cho họa trè tài sốt ham
muôn-nái-thét bao giờ. Một ông
giáo-khiếp-nhuyn, hòn hòn, không

thò-lamin-khi-huân-học-trò

(Xem qua trang 2 sốt 4)

máy bay Nhật bị đánh rơi

QUÂN NHẬT ĐẠI BẠI Ở NAM KHẨU
Bản định, 16-8 — Ngày hôm nay Nhật
đem rất nhiều quân tới đánh quân Tàu
ở Nam khakh, thua tò giới hàn

nhưng không thắng, làm cho tò giới
hàn khakh, không thò thát

thò khakh, không thò thát

THÔ-TÍN

O. Lê Trọng Đa, Quận trại
Đoàn mandat số 22/12-37 kết hợp.
O. Bình Thủ Sơn, Nam
Đoàn mandat số 22/12-37 kết hợp.
O. Dương Thủ Hùng, Sáng trong
Đoàn mandat số 22/12-37 kết hợp.
O. Phạm Minh Cầu, Báo nguyễn, Mô Lương
Đoàn mandat số 22/12-37 kết hợp.

O. Lê Phong, T. P. Đông Đô
Đoàn mandat số 22/12-37 kết hợp.
O. Ng. tr. 58, Vinh Hiệu, Nai/s
Đoàn mandat số 22/12-37 kết hợp.
O. Ng. m. 58, Vinh Hiệu, Nai/s
Đoàn mandat số 22/12-37 kết hợp.
O. Phạm Thủ Lập, Phan Thiết
Đoàn mandat số 22/12-37 kết hợp.

T. D.

Lần thứ nhất

Y-HỌC ĐÔNG-DƯƠNG

Làm chấn động nước Pháp, đây là bức thư ở Marseille gửi máy bay về khen thuốc Suru-Đô-Đô-Ông Hoàn-hiệu Ông-Tiên nên người mắc bệnh phong-tình, chẳng luận nặng nhẹ mà chưa dùng đến thuốc này, chúng tôi đảm bảo rằng chưa chẩn dứt tuyệt nọc.

AMERIQUE DU SUD - PAR L'AÉROPOSTALE

PARIS - 1937

PARIS - 1937